

PŘEROV VIII – HENČLOV

„TKR Henčlov v katastrálním území Henčlov u Přerova“

Nálezová zpráva
o provedení archeologického výzkumu

ARCHAIA Olomouc o.p.s.
Feat. ARCHAIA Brno o.p.s.

2007

Tato práce, která vznikla tvůrčím zpracováním výsledků archeologického výzkumu, je chráněna autorským právem podle zákona 247/90Sb. Ve smyslu tohoto zákona jsou chráněny i jednotlivé části této práce jako např. skicy, náčrty, závěry apod. (§ 9 cit. zákona). Části práce nebo práci celou lze uveřejnit jen se svolením autorů.

Evidenční list

Katastrální území:	Henčlov
Administrativní název obce:	Přerov
Kraj:	Olomoucký
Trat' (ulice, parc. č.):	ulice Nová, Zakladatel, Sokol
Druh a číslo mapy:	1:10000, 25-13-11
Nadmořská výška:	204 m. n. m.
Kultura:	novověk
Areál:	vesnice
Název NKP, KP, PR nebo PZ:	
Číslo akce:	A093/2006
Číslo smlouvy:	38/2006
Doba výzkumu:	terénní část: 10/2006 zpracování: 08/2007
Vedení výzkumu:	Mgr. Zdeněk Schenk
Odborná spolupráce:	Mgr. Peter Kováčik
Technická spolupráce:	Jan Mikulík
Uložení terénní dokumentace:	ARCHAIA Olomouc o.p.s.
Uložení nálezů:	-----

Zprávu podává:

Zdeněk Schenk

Jan Mikulík

.....
datum, podpis.....
datum, podpis

Obsah

1. Úvod.....	5
2. Lokalizace	5
3. Přírodní prostředí	5
4. Historie zkoumaného prostoru	6
5. Postup a metoda výzkumu	6
6. Popis nálezové situace	6
8. Literatura.....	8

Přílohy:

I. Obrazová příloha

II. Fototabulky

1. Úvod

V souvislosti se stavebními pracemi v rámci stavby „TKR Henčlov v katastrálním území Henčlov u Přerova“ byl v měsíci říjnu 2006 proveden záchranný archeologický výzkum formou dohledu nad výkopovými pracemi, který uskutečnila společnost ARCHAIA Brno o.p.s., pracoviště Olomouc, na základě smlouvy ARCHAIA 38/2006 ze dne 10.10. 2006 se stavebníkem Kabelová televize Přerov. Smluvní povinnost vyplývá ze zákona č.20/1987 o státní památkové péči, ve znění pozdější novelizace, protože stavba probíhala na území s archeologickými nálezy.

2. Lokalizace

Obec Henčlov se nachází 5 km západně od Přerova při silnici do Troubek v průměrné nadmořské výšce 204 m. Rozloha katastru činí 360 ha.

Záchranný archeologický výzkum probíhal postupně v součinnosti s průběhem stavebních (výkopových) prací v jednotlivých ulicích obce (Obr. 1). Trasa výkopových prací byla archeologickým dohledem sledována v ulicích Zakladatel, Nová a Sokol. Předmětná plocha je situována na levém břehu řeky Bečvy.

3. Přírodní prostředí

Obec je situována ve Středomoravské nivě, která představuje střední část Hornomoravského úvalu. Niva má ráz roviny se střední nadmořskou výškou 206 m, s nejnižší výškou 190 m a nepatrnou výškovou členitostí 0 – 50 m. Rovinný reliéf této oblasti je velmi jednotvárný. Je tvořen rovinnou nivou řeky Bečvy v sv. části a nivou řeky Moravy v jz. části. Tato údolní rovina má celkově nepatrný sklon k jihozápadu (Demek a kol. 1987, 482, Vaňák – Tošenovský 1977, 8-10). Geologické podloží je tvořeno nivními hlínami až hlinitými písky vyššího nivního stupně, holocenního stáří.

4. Historie zkoumaného prostoru

Obec Henčlov je obcí, která byla nově založena na pozemcích rokytnického panství. To bylo v držení olomouckých jezuitů. Po zrušení jezuitského řádu bylo panství přiděleno studentskému fondu a část pozemků situovaných na levém břehu řeky Bečvy prodána dvěma desítkám nových kolonistů. Protokol rozdělovací komise pochází ze dne 6. dubna 1787. Obec získala jméno po guberniálním radovi Christianu svobodném pánu Hentschelovi. Ten byl přítomen vyjednávání. Německý název obce byl Hentscheldorf. Až do roku 1848 byla součástí rokytnického panství, jehož tehdejší majitel byl Josef svobodný pán Eichhoff. Také pečetní obraz symbolizuje nově vzniklou ves, představoval totiž studnu s ramennou pákou, zvanou obecnice, která podle tradice stála v místech pozdějšího založení.

Velkým zásahem do krajiny bylo vykácení 120 ha lesa mezi obcí a řekou Bečvou v letech 1899 – 1918. Pomocí naopak byla regulace Bečvy začátkem 20. století, protože se řeka do té doby častokrát vylila z břehů. K rozvoji přispěla také výstavba nové okresní silnice v roce 1857 spojující Přerov s Troubkami. Uprostřed obce na návsi stojí kaple sv. Martina postavená v roce 1934. Do roku 1979 byl Henčlov samostatnou obcí. V současné době je jednou z místních částí Přerova (Lapáček 2002, 178 – 179).

5. Postup a metoda výzkumu

Vlastní terénní část archeologického výzkumu spočívala v rekognoskaci terénu při výkopových pracích stavby (Obr. 1). Vzhledem k negativní nálezové situaci byla pořízena pouze fotografická dokumentace (Tab. 1-2) fotoaparátem OLYMPUS C750UZ. Terénní dokumentace je uložena v archivu společnosti Archaia o.p.s. Olomouc.

6. Popis nálezové situace

Přes poměrně rozsáhlou plochu stavebního zásahu nebyla na předmětném území nalezena žádná archeologická situace ani movitý archeologický předmět. Výkopy zachytily pouze geologické podloží (Tab. 2.2), které představuje naplavený světle žlutohnědý písčitohlinitý sediment řeky Bečvy.

7. Závěr

Výsledky záchranného archeologického výzkumu sice neprokázaly přítomnost archeologických památek, **avšak vzhledem k historicky doloženému osídlení regionu je nutno jakékoliv případné další stavební a zemní práce na tomto území s archeologickými nálezy provádět pouze za účasti archeologa.**

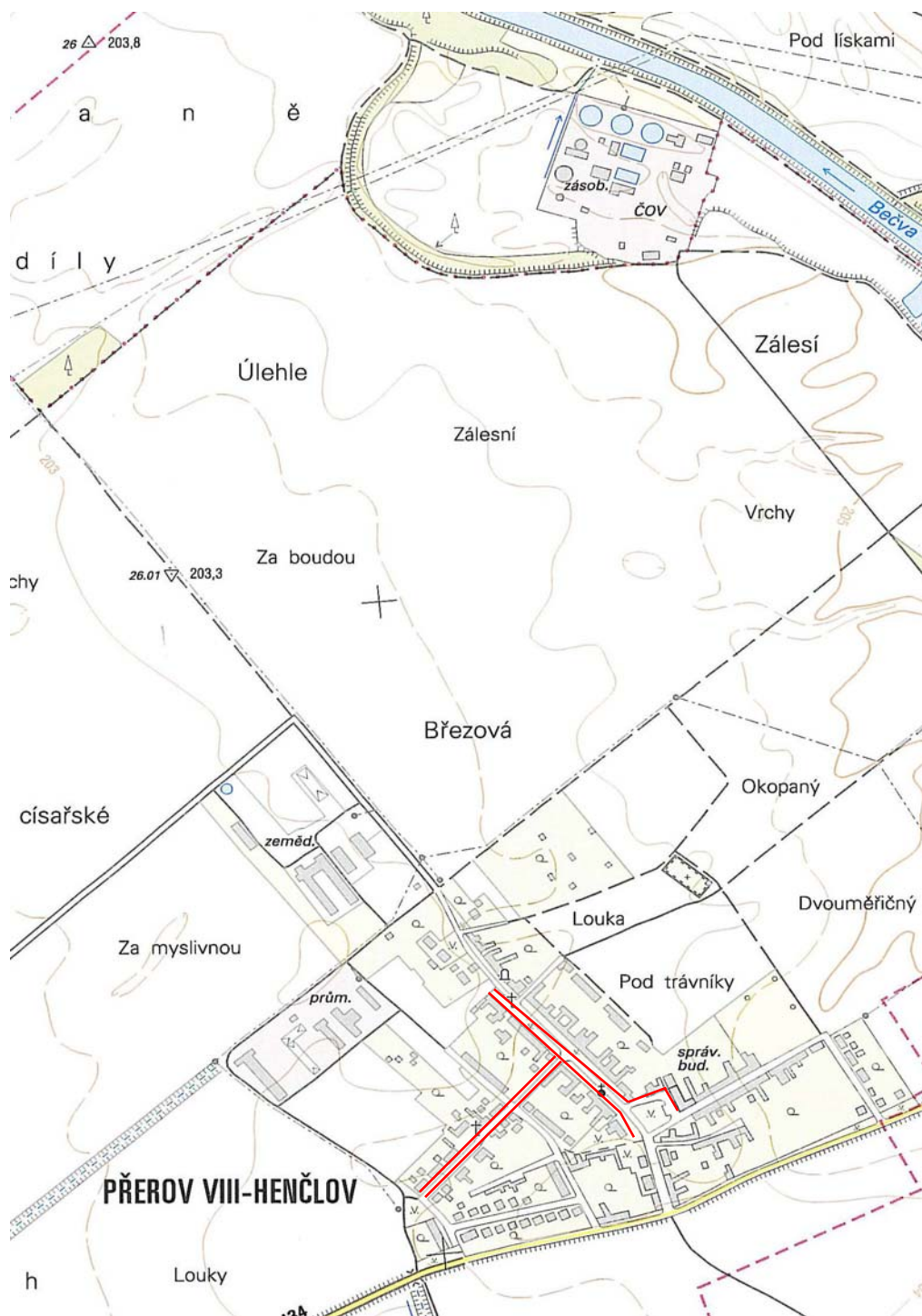
8. Literatura

Demek, J.a kol. 1987: Zeměpisný lexikon ČSR, Hory a nížiny. Academia, Praha.

Lapáček, J. 2002: Části města Přerova. In.: Přerov. Povídání o městě II., 170 -186, Přerov.

Vaňák, B. – Tošenovský, J. 1977: Okres Přerov, textová část k vlastivědné mapě 1: 100 000. Praha.

I. Obrazová příloha

Výřez z mapových listů 25-13-11, 1:10 000, plocha výzkumu je vyznačena červeně.

II. Fototabulky

1.1 Přerov VIII – Henčlov, archeologický dohled nad výkopovými pracemi v ulici Zakladatel.

1.2 Archeologický dohled nad výkopovými pracemi podél východní strany ulice Zakladatel.

2.1 Výkopy podél západní uliční fronty v ulici Zakladatel.

2.2 Situace před domem č.p. 17 / č.o. 8 v ulici Zakladatel.